

Arno Hollmén. Kuva Lääkäriliiton matrikkelitoimikunta.

In memoriam

Seppo Alahuhta

Pentti Jouppila

Riitta Jouppila

Vilho Vainionpää

Satu Kaijala

Lauri Hollmén

Kirjoittajat ovat Arnon työtovereita, kollegoita sekä tytär ja poika.

Professori Arno Hollmén 19.11.1930–16.4.2026

▶ Professori Arno Hollmén syntyi Helsingissä 1939 ja nukkui pois 2026. Sota-ajan lapsena Arno joutui muuttamaan useaan otteeseen. Hänen kotikielensä oli ruotsi, ja suomen kielen hän oppi sujuvasti noin 8-vuotiaana. Ylioppilaaksi hän kirjoitti Imatran yhteiskoulusta vuonna 1949. Lääkäriksi Arno valmistui Turun yliopistosta 1956, anestesiologian erikoislääkäriksi 1961, väitteli 1968 Helsingin yliopistossa ja nimitettiin Oulun yliopiston anestesiologian professoriksi 1974.

Ennen Oulua Arno työskenteli Kuopion keskussairaalan anestesiaylilääkärinä 1963–65. Obstetrisen analgesian uranuurtajana hän antoi 1964 Suomen ensimmäisen epiduraalipuudutuksen synnytyskivun lievitykseen Ulla-vaimolleen. Vuoden 1965 alussa Arno perusti maamme ensimmäisen aikuisten teho-osaston Kuopion keskussairaalaan.

Arno muutti perheineen Ouluun 1965 ja teki mittavan elämäntyön Oulun yliopistollisessa sairaalassa. Aluksi hän toimi ylilääkärin virassa Oulun lääninsairaalassa apunaan kaksi apulaislääkäriä. Modernien hoito- ja valvontalaitteistojen hankinta käynnistettiin. Anestesiaosasto perustettiin Arnon esityksestä 1967. Hän sai erikoislääkärien koulutusoikeudet, lääkärien virkamäärä kasvoi ja anestesiasairaanhoitajien koulutus aloitettiin Oulussa 1969. Yliopistollinen keskussairaala avattiin 1972 ja Arnon tavoitteena oli Helsingistä ja Turusta poiketen organisaatioltaan yhtenäinen koko sairaalaa palveleva anestesiaklinikka, mikä toteutuikin. Anestesiologian professorin virka perustettiin 1972.

Pohjois-Suomen anestesiologien yhteistyön syventämiseksi Arno perusti 1970 vuosittaiset Arktiset Anestesiologit -koulutustilaisuuden. Anestesiaylilääkäreiden valtakunnalliset kokoukset hän käynnisti 1978 ja niitä järjestettiin Oulussa vuosittain yli 40 kertaa. Pohjoismaisen Anestesiologiyhdistyksen presidenttinä Arno toimi 1973–75 ja Suomen Anestesiologiyhdistyksen puheenjohtajana 1974–76. Hän on yhdistyksen kunniajäsen.

Ajaton herrasmies, joka kohtasi ihmiset arvostavasti.

Arnon aloitteesta Oulun anestesiaklinikka kehitti yhdessä puolustusvoimien kanssa ensihoitomenetelmiä kylmissä olosuhteissa. Sotilasarvoltaan hän oli lääkintäyliluutnantti.

Kansainvälisesti merkittävimmät tulokset Arnon tutkimusryhmä saavutti obstetrisen anestesian ja analgesian alalla. Tutkimuksista syntyi yli 50 julkaisua kansainvälisissä sarjoissa ja kahdeksan väitöskirjaa.

Arnon uraa leimasi vahva kansainvälisyys. Pian lääkäriksi valmistumisen jälkeen hän työskenteli lääkärinä Kööpenhaminassa 1958–60 ja suoritti siellä Maailman terveysjärjestön anestesiologian kurssin 1958. Hän toimi vierailevana professorina Stanfordin yliopistossa Palo Altossa 1969–70 ja UCLA:ssa Los Angelesissa 1977–78, Columbian yliopistossa 1983 ja 1985 sekä Teksasin yliopistossa 1985–86.

Vaikka Arno piti hienovaraista etäisyyttä alaisiinsa, hän oli kiinnostunut heidän hyvinvoinnistaan eikä milloinkaan korottanut ääntään, vaikka olisi ollut ärtynytkin jostakin asiasta. Professorikautensa alkupuolella hän järjesti Ulla-vaimonsa kanssa vuosittain kutsut klinikan lääkäreille, mikä oli omiaan lisäämään työyhteisön me-henkeä. Myöhemmin lääkärimäärän kasvaessa nämä Loppiaiskutsut vähitellen loppuivat. Arno oli luonteva esiintyjä kokousten vetäjänä ja esitelmöitsijänä, jota alaiset saattoivat ylpeydellä seurata. Arno oli ajaton herrasmies, joka kohtasi ihmiset arvostavasti. Vastapainoa sairaalatyölle hän löysi luonnosta. Hän nautti vaeltamisesta metsän hiljaisuudessa, hiihdosta ja koripallosta.

Arno Hollménia jäivät kaipaamaan lapset perheineen, sukulaiset, ystävät ja entiset työtoverit. ■